

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 9 (905) | Субота, 2 березня 1985 року | Ціна 2 коп.

ВАХТІ ПЕРЕМОГИ — СТАХАНОВСЬКІ ТЕМПИ ДО НОВИХ ЗВЕРШЕНЬ

У наддніпрянському місті — свято. Кременчуку, а також окремим трудовим колективам міста пренеуджено перехід Червоної прапори ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ за підсумками Всесоюзного соціалістичного змагання 1984 року. Це викликало хвилю патріотичного віднесення у цехах, на виробничих дільницях заводів і фабрик, прагнення примножити досягнуті здобутки, по-ударному завершити достроково, 18 грудня, п'ятирічне завдання, виготовити і реалізувати готової про-

дукції понад план на 80 мільйонів карбованців.

Не стоять осторонь і члени нашого Товариства. У колективах неуюючих панує атмосфера трудового суперництва. По півторі норми дають за зміну працівники сфери обслуговування — кравчині фабрики індивідуального пошиття та ремонту одягу. Г. Ф. Діденко, М. В. Кошленко, В. А. Бекас, швачка виробничо-художнього об'єднання «Полтавчанка» М. К. Ланеска.

З кожним днем зростає рахунок надпланової про-

дукції і випередження трудового календаря швачок трикотажної та швейної фабрик П. С. Яровикової, М. С. Самохвалової, Н. М. Шолох, Я. В. Тонконог та інших. 78 тисяч штук трикотажних і швейних виробів мають виготовити і реалізувати кременчуці.

Члени Товариства вносять вагомий вклад у здобутки трудових колективів.

О. ЧОРНОБАЙ.

Полтавська область.

В авангарді

Труidники Білгород-Дністровського міжрайвідділу УТОГ, як і весь радянський народ, стали на трудову вахту під девізом «40-річчю Перемоги — 40 ударних декад». Перед у цьому змаганні ведуть: подірувальник заводу медичних виробів, ветеран праці Михайло Павлович Чертков, бригадир меблевого цеху «Одесдерев», ударник комуністичної праці Володимир Петрович Главацький, прасувальниця швейної фабрики Ганна Єфремівна Зав'язова, доярка колгоспу «Прогрес» Саратовського району Марія Устимівна Семироз та інші.

Наслідуючи приклад неуюючих передовиків сільського господарства і промисловості, колектив Білгород-Дністровського МРВ УТОГ взяв підвищені соціалістичні зобов'язання на честь Великої Перемоги і 50-річчя стахановського руху. Зокрема, ними передбачено достроково виконати заходи з ідеологічної, політико-виховної роботи, а план контрольних шифр — до 68-ї річниці Великої Жовтня.

Г. БАРВІНЕНКО, голова Білгород-Дністровського міжрайвідділу УТОГ.

Одеська область.

ПОВСТАННЯ ПЕРЕМОЖЕНЕ, ПОВСТАННЯ — НЕПЕРЕМОЖНЕ

Одна з найяскравіших подій першої російської революції — севастопольське повстання на Чорноморському флоті, флагоманом якого був крейсер «Очаков». З ним зв'язане овіяне революційною романтикою ім'я лейтенанта Шмідта, яке стало справді легендарним.

Створена в ході розвитку революційних подій Севастопольська Рада і її виконавчий орган — Матроска комісія призначили лейтенанта Шмідта командуючим революційним флотом.

Ранком 15 листопада 1905 року на «Очакові» було піднято сигнал: «Командую флотом. Шмідт». Червоні прапори замайорили на 13 кораблях, у тому числі

Вірні славій традиції, кращі трудові колективи Москви знову виступили з патріотичною ініціативою — провести 20 квітня комуністичний суботник, присвячений 115-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Втілюючи в життя рішення XXVI з'їзду КПРС і наступних Пленумів ЦК партії, працівники заводів і фабрик, будов і науково-дослідних інститутів, транспорту, зв'язку і сфери обслуговування столиці беруть підвищені зобов'язання, спрямовані на прискорений розвиток економічного потенціалу Батьківщини.

У рік активної підготовки до XXVII з'їзду КПРС,

на «Пантелеймоні» (так перейменували броненосець «Потьомкін»). Але частина кораблів ескадри не підтримала повстання. Діставши підкріплення, царська ескадра і берегові батареї розстріляли фактично беззбройних повстанців моряків. Потім був швидкий і таємний суд і кривава розправа над Шмідтом і його бойовими соратниками. Однак про промову Шмідта на суді, його героїчну поведінку під час страти дізнався уся Росія, ім'я «Червоного лейтенанта» стало символом революції, повного життя.

Свято бережуть наші діти пам'ять про Шмідта. В Очакові його ім'я носять вулиця, середня школа, тут відкрито присвячений йому музей, встановлено пам'ятник. У місяць, зв'язаний з його діяльністю, проходять

шонерські збори, уроки мужності, зустрічі з ветеранами партії, війни і праці. Вся ця робота спрямована на глибоке емоційне розкриття подвигу партії і народу в першій російській революції, на виховання у молоді гордості за своїх пращів.

Історія підтвердила правоту слів Шмідта, сказаних ним на суді: «Я знаю, що стою, біля якого стану прийняти смерть, буде встановлено на грані різних історичних епох... Позаду у мене залишаться народні страждання, а попереду — я багу молодю, оновлену і щасливу Росію...»

На знімках: ліворуч — Петро Петрович Шмідт. (Фото 1905 року); праворуч — в музеї П. П. Шмідта.

Успішно несуть трудову вахту, присвячену 40-річчю Великої Перемоги, виробничники Львівського швейного підприємства «Силует». Серед них — ударниці комуністичної праці Ольга Симакова (ліворуч) та Ольга Галка. Фото Й. МІНДЕЛЯ.

СУСПІЛЬСТВО СПРАВЖНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Такої темі було присвячено випуск усно-мімнічного журналу в клубі Коростеньського міжрайвідділу УТОГ у період підготовки до виборів у Верховну Раду УРСР та до місцевих Рад.

Першу сторінку «Закон про вибори» висвітлює О. І. Павин. Тему «Кандидати в депутати — справжні представники народу» розкрила

методист Центральної бібліотеки імені Миколи Острозького Т. Я. Лещенко. Вона ознайомила присутніх з біографією кандидата у депутати до Верховної Ради УРСР Б. С. Олійника — начальника ордену Леніна Південно-Західної залізниці.

Про виконання наказів виборців розповів депутат міської ради народних де-

путатів Герой Соціалістичної Праці, майстер будівельно-монтажного управління «Коростеньбуд» І. А. Кузьмінський.

Остання сторінка журналу була присвячена темі «Два світи — дві демократії», яку висвітлювала бібліотекар Л. П. Радкевич.

І. РУВІНСЬКИЙ. Житомирська область.

ПОСЕРЕДНИКОМ МІЖ

виробництвом і споживачем часто називають ціну. Ця важлива економічна категорія є інструментом дальшого вдосконалення господарського механізму. Про вплив ціни на інтенсифікацію виробництва, поліпшення якості продукції і зростання добробуту населення в розмові з кореспондентом РІТАУ розповідає перший заступник голови Державного комітету Української РСР по цінах В. П. Гетьман.

— Як грошовий вимір вартості ціна перебуває в цілковитій залежності від конкретних суспільно-економічних умов. Бо вартість, за класичним визначенням К. Маркса, — це витрачена на виробництво товару су-

спільно необхідна праця. Звідси — зрозуміло, що передусім, виробництво, рівень розвитку економіки диктує ціну, при укладенні якої потрібно врахувати і точне врахування усіх виробничих витрат. Та роздрібна ціна, крім них, повинна компенсувати й торговельні витрати, дані прибутком з обороту. Ці три складові й дають кінцевий результат — суму, яку сплачує покупець.

При такій, здавалося б, чіткій розкладці ціну новому товару, однак, не завжди легко скласти. Можна сказати, відбувається обстеження як самого виробу, так і умов його виготовлення. Тут стикаються різні інтере-

ЯКЩО ПІДХОДИТИ ПО-ХАЗЯЙСЬКОМУ

ЧИМ ЦІНА КРАСНА

си, але результат має бути один: ціна, яка б відповідала інтересам і держави, і підприємства, і покупця.

— В чому ж полягає суттяких обстежень?

— Передусім, ціна повинна стимулювати пошук найефективніших засобів виробництва. Якщо, наприклад, завод, освоївши випуск побутового приладу, користується застарілим обладнанням, трудові затрати на одиницю продукції в нього бу-

дуть досить високими. Проте практика підказує: можна виготовляти те ж саме меншими силами. В такому разі здебільшого встановлюється нижча ціна, ніж її визначило підприємство, і це повинно спонукати його до впровадження ефективнішої технології, поліпшення якості продукції.

Аналіз рівня й динаміки ціни ведеться постійно, а процес її удосконалення — безперервний. Так, тільки за минулий рік у нас в респуб-

ліці було затверджено понад 30 тисяч нових роздрібних цін на товари народного споживання. Головними причинами їх зміни були удосконалення асортименту, застосування нових матеріалів, збільшення випуску виробів, підвищення якості, особливо модних, тощо.

— Яку частку бере населення у формуванні ціни? Інакше кажучи, як впливає на ціну попит на ті чи інші вироби?

— Попит — це один з основних показників при визначенні ціни. Вип, зрештою, визначає й саму появу товару. Без постійного вивчення попиту ціну скласти неможливо. Саме тому останнім часом і з'явилися до-

говірні ціни. А для легкої промисловості вони стають одним з основних показників економічної діяльності.

Договірна ціна тимчасова і встановлюється на певну партію нової продукції за домовленістю між підприємством і закладом торгівлі. Як правило, вона існує не більше року. За цей час вивчається думка споживачів про товар, визначається обсяг його виробництва, відпрацьовується, нарешті, постійна, державна ціна. Минулого року такі договори укладали понад 380 підприємств на загальну суму 331,5 мільйона карбованців. Цього року їх кількість значно зростає.

(Закінчення див. на 2 стор.)

Майстри оновлення деталей

Клуб — центр ідеологічної роботи У ТІСНОМУ ЗВ'ЯЗКУ

Роздільняський мікрайвідділ УТОГ, що на Одещині, обслуговує нечуючих трудівників ще трьох районів. Відповідно до цього і планується політико-виховна і культмасова робота. В ній традиційно чільні місця належать святкам трудової слави, вечорам-портретам, іншим тематичним заходам, які покликані формувати людину з міцними комуністичними переконаннями, пропагувати радянський спосіб життя, звеличувати людину праці.

Однією з найпоширеніших і найбільш дохідливих форм цієї роботи стало проведення вечорів вшанування знаних нечуючих трудівників. Завдяки міцному зв'язку, встановленому з місцевими партійними і радянськими органами, активній участі громадських організацій, такі заходи, як правило, проходять на високому ідейно-політичному рівні.

Добре знають в правліннях навколишніх колгоспів, радгоспах і промислових підприємствах завідувач Роздільнянським МРВ УТОГ Євгену Павліну Сергієнку. Завжди з її ініціативності, енергійності спільно з керівництвом і громадськими організаціями обговорювалися плани проведення заходів з культмасової роботи, розроблялися їх сценарії і, нарешті, відтворювалися на сцені клубів.

Всім, хто був присутній на вечорі, запам'яталося свято трудової слави «Хвала рукам, що пахнуть хлібом», яке відбулося у Червоному куточку колгоспу «І Трава», що у Велико-Михайлівському районі. Того дня на адресу передового механізатора О. І. Тотоміра прозвучало багато теплих слів і широкі побажання. Велику допомогу в організації і проведенні цього заходу подав секретар парторганізації колгоспу

товариш Войничков М. М. Вдало пройшов у Роздільнянському клубі УТОГ вечір, присвячений 40-річчю Великої Перемоги. На нього з'їхалися нечуючі трудівники з сусідніх районів, вони стали учасниками цікавого, продуманого заходу. Змістовним, значним за аудиторією був тематичний вечір «Шана за працю», що його було проведено в бібліотеці Вілявського районного будинку культури, на якому вшанували переможців соціалістичного змагання за гідну зустріч 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Вітання, оплески, відзнаки були присвячені оновленню радгоспу «Родина» М. І. Юрій і робітничі заводу «Буддгаль» Н. І. Іконнісень. Ці трудівники запам'ятають цей день, як справжнє свято у своєму житті. І рік не в тому, скільки і яких відзнак вони були удостоєні, а в тому, як було організовано і проведено захід, яку роль в ньому зіграли керівники підприємств, де працюють винавчальні урочистості.

До цих, скажемо, показових прикладів добре поставленої політико-виховної і культмасової роботи можна було б додати ще кілька. Але справа, звичайно, не в кількості, а ефективності заходів, їх віддача. Ось про це насамперед і повинні дбати кожний культпрацівник, кожний активіст. У тісному контакті з радянськими і партійними організаціями, широко залучаючи громадськість, треба прагнути досягти максимального виховного впливу, високого ідейно-художнього рівня. І сьогодні це стає особливо актуальним. Адже уся країна готується гідно зустріти 40-річчя Перемоги і XXVII з'їзд КПРС.

М. ВОДЯНИЙ.

ЧИМ ЦІНА КРАСНА

(Закінчення. Початок див. на 1 стор.)

При застосуванні договірних цін важливу роль відіграє державний контроль за ними. Разом з тим, відкривається більше можливостей для широкій участі населення в справі ціноутворення.

Так, ціна має бути гнучкою. Однак ми знаємо, що ціни на деякі товари

протягом багатьох років, а то й десятиліть залишаються незмінними...

— Що стосується таких цін, то вони відіграють у нашому суспільстві особливу роль. Політична твердість цін у нас в країні проводиться насамперед стосовно продуктів харчування, предметів першої необхідності. Тривала незмінність цін на такі товари не означає, що й витрати на виробництво їх ли-

шаються незмінними. Значно нижче дійсної вартості ми купуємо хліб, м'ясо, молоко, чимало видів тканин і одягу, товари для дітей, ліки. Символічною можна вважати оплату за ряд житлово-комунальних послуг, користування громадським транспортом. На все це держава виділяє кошти із свого бюджету. Тримуючи багату ціну на стабільно низькому рівні, вона тим самим

ЗА ВАГОМІ ЗДОБУТКИ

Трудовий стаж Бориса Яковича Дехтярьова, який працює слюсарем-ремонтником на Артемівському УВП, становить понад три десятиріччя, хоч робітничої тільки 45. Та не роками слава трудова біографія трудівника, а справами. І їм він віддає свій досвід та знання, що надійно служать людям.

А починав Борис працювати на Ямському райпромкомбінаті, де шість років видавав себе праці столяра. Згодом юнак перейшов на УВП.

Спочатку працював швейником. Хоч і подобалась ця професія, та вабало до техніки. Так і став слюсарем-ремонтником швейних машин. Це було в 1964 році.

От уже більше двох десятиріч років працює на цій роботі Борис Якович. Та як працює! Вісімнадцять записів його трудової книжки про нагородження та заохочення.

Серед нагород трудівника — знаки «Ударник десятиріччя», «Переможець соціалістичного змагання», грамоти, подяки, премії. Усі вони — свідчення того, що Б. Я. Дехтярьов працює старанно, патхвенно. Погю праця приносить високі результати.

Товариші по роботі характеризують Б. Я. Дехтярьова, як справжнього трудолюбця, дисциплінованого та ретельного працівника.

На честь 50-річчя стахановського руху трудівник зобов'язався забезпечити надійну роботу швейних машин, щоб збільшити виробничі здобутки рідного колективу.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.
Донецька область.

ОФІЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Присвоєння звання

37 років працює директором Харківського УВП-2 Ясман Л. В. За цей час він зарекомендував себе хорошим організатором виробництва — підприємство систематично перевищує план з усіх техніко-економічних показників. Велику турботу проявляє Л. В. Ясман про побут працівників, чуйно і уважно ставиться до їх потреб і запитів.

Відзначаючи великі заслуги перед Товариством, президія Центрального правління Українського товариства глухих присвоїла тов. Ясману Леоніду Веніаміновичу звання «Почесний член УТОГ» з врученням спеціального посвідчення і нагрудного значка.

Нагородження

За багаторічну і добросовісну працю в системі Українського товариства глухих, активну участь у громадському житті та в зв'язку з виходом на заслужений відпочинок головного бухгалтера Ворошиловградського УВП тов. Алексєєнка Тамиру Миколайовича нагороджено Почесною грамотою ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки, грошовою премією.

За добросовісну і багаторічну працю в системі Українського товариства глухих та в зв'язку з 70-річчям з дня народження директора Харківського УВП-2 тов. Ясмана Леоніда Веніаміновича нагороджено Грамотою ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки, грошовою премією.

За добросовісну і багаторічну працю в Товаристві та в зв'язку з 60-річчям від дня народження старшого економіста Дрогобицького УВП тов. Плеханову Олену Дмитрівну нагороджено Грамотою ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки, грошовою премією.

За добросовісну і багаторічну працю в Українському товаристві глухих головному бухгалтеру Центрального правління УТОГ тов. Бабенка Михайла Степановича нагороджено Грамотою ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки, грошовою премією.

За багаторічну і добросовісну працю в системі Українського товариства глухих і в зв'язку з 60-річчям з дня народження інструктора з організації роботи Чернігівського об'єднання УТОГ тов. Климка Олексія Івановича нагороджено Грамотою ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки.

Призначення

Постановою президії Центрального правління Українського товариства глухих головним бухгалтером Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» призначено тов. Демиденка Віталія Григоровича.

ШТАБ ЗМАГАННЯ

Згідно Положення про умови організації соцзмагання, розробленого адміністрацією та профспілковим комітетом ДВО «Електромагіт», для координації дій і підбиття підсумків створено штаб, який очолює головний інженер М. П. Дуринський.

Переможцями двадцяти четвертого ударного тижня Вахти пам'яті визначено Ждановський філіал об'єд-

нання, відділ збуту, складальну дільницю, де начальником Г. Д. Малова та бригаду різьбонарізувальників, яку очолює К. І. Безуєсенко. В особистих підсумках переможцями змагання вийшли тридцять робітників різних професій.

Трудова Вахта пам'яті триває.

В. ПАЦЮК,
член штабу.

ЯКЩО ІМ'Я ТВОЄ УДАРНИК

З добрим настроєм вступив у завершальний рік п'ятирічки Федір Андрійович Мульков, який працює в колгоспі «Родина» Новоозовського району Донецької області. Піднесення не викликає не тільки високими здобутками будівельної бригади, де член УТОГ трудиться столяром, але й добрим стартом у 1985 році.

Рік-у-рік ім'я нечуючого колгоспника серед призерів індивідуального соціалістичного змагання. Він ударник комуністичної праці, ветеран колгоспного виробництва. Це зобов'язує Федора Андрійовича бути відрем у праці, в громадському житті, у побуті.

Щоденні норми виробітку наставника молоді 120—130 процентів при високій якості робіт. Чи то на фермі, чи на спорудженні житлового будинку — скрізь Федір Андрійович і відмінно працює, і передає учням свій багатий досвід. Веснига ударник і брати активну участь у громадській роботі.

Понад 30 років трудиться Ф. А. Мульков у рідному господарстві. Стаж чималий. Багато зроблено за ці роки. І зроблено так, що односторонній нечуючого кажуть — трудиться за великим обов'язком і совістю. Через те повага й авторитет

його у колективі — міцні і непорушні.

Бригада, в якій трудиться Федір Андрійович Мульков, взяла високий рубіж — виконала планові завдання

двох місяців поточного року до 24 лютого — до дня виборів у Верховну Раду УРСР і місцевих Рад народних депутатів.

В. КРУГЛЯК,
Донецька область.

створення умов для кращого задоволення потреб трудящих, піднесення їх добробуту.

— На закінчення, Вадиме Петровичу, коротко про контроль за дотриманням державної дисципліни цін.

— Такий контроль здійснюють як державні органи підрозділи та громадські організації. Починається він ще на стадії розробки проекту ціни. Сьогодні на цьому етапі важливо не допускати звільнення підготовки нормативно-технічної доку-

ментації і проектів цін. На жаль, трапляються випадки, коли їх строки розтягуються на роки.

У нас в республіці за участю народного контролю, фінансових органів і громадськості постійно здійснюються комплексні перевірки дотримання державних цін в системі міністерств побутового обслуговування населення, житлово-комунального господарства, торгівлі та інших. Усунення виявлених недоліків допомагає повернути чимало коштів населенню, державі.

Вісник радянська

ЗАПОВІТНЕ

Винувала моя мама
вишиванку,
Та по білому червоним
вишивала.
Говорила мені мама:
«Це, Іванку,
Прапор той, що руки
батькові тримали».
Винувала моя мама
вишиванку.
Голубими помережила
нитками.
Говорила мені мама:
«Це, Іванку,
Найдорожче — небо чистеє
над нами».
Винувала моя мама
вишиванку,
Заквітчала її сонячним
світлїтїям.
Говорила мені мама:
«Це, Іванку,
Думи Іллїчївї сонцем
світїяться».
Іван СТРОНСЬКИЙ.
Тернопільська область.

ЗЕМЛЕЛЮБ

Як він землю любив!
Не розкажу словами.
Прозїнци — голуби
У душі воркували.
Як він рано вставав!
Як він брався за ралї!
І земля, мов жива,
У промінї співала...
Не питаїте ніколи
У людей на сїлі
Про любов до землі.
Тільки вийдїть у поле,
Як настануть живна,
І любов — ожива.
Зїновїй ГАРНИК.
Тернопільська область.

УТРОМ

В белесо-розових тенетах млеєт утро,
Село в тумане — как на дне реки.
И в чутком небе — эхом в перламутре —
Задорным лучиком звенит: «Кукареки-и!»
На поле пробует свой зычный голос трактор.
Сосед-старик на лавочку присел.
— Красиво смотрится поселок наш за трактором,
Скажи?. А кто-то ж и его взял на приезд... Нет!
Погруженное в сторожкий чистый омут,
Так львюно и доверчиво село
Раскинулось, что убежден: не тронут.
Не тронут!!
Убежден — аж челюсти свело. Лазарь ФИШМАН.

НЕ РОЗОЖЛИ Б КОСТЕР..

Мы разожгли костер на берегу реки
у Коробова хутора, и долго
сидели, говорили ни о чем,
так: то да се, с четвертого на третье...
Под утро по палаткам разошлись.
Но перед тем, как лечь часа на три, —
секрета нет, чтоб люди спали меньше, —
мы забросать костер решили с другом:
неровен час — огонь тебя не спростит,
основная подстилка — слово порох,
одна лишь искра — и пожар готов!
Ножами землю стали мы копать.
Вдруг звякнуло железо о железо

через минуту, может быть, другую...
Мы выкопали длинную, как рыба,
лет тридцать затанчившую смерть...
Всего не предусмотритишь, только все же
костры не жечь бы там, где шла война.
Паль землю, где костер розжечь,
проверить.
Не думайте, что выдумад, чтоб нервы
пощекотать.
Мне, право, не до шуток:
боюсь, не разожгли б костер, где дети...
Анатолий СИМОНЕНКО.
м. Харьков.

ВЕЧЕР ПОБЕДЫ

В парке Славы
фонарей бесонных
так уютен свет.
Дремлют травы
между плит бетонных.
Будет тих рассвет,
В кронах пышных
утихаєт ветер,
собираясь спать.
Киев вышел
в этот чудный вечер
На прогулку в парк.
Только тени,
Только листьев лепет,
только детский смех.
Май — цветенье.
И звучит нелепо
и «война» и «смерть».
День Победы...
Были слезы, речи,
флагов алы шелк.
Смокли трубы,
и на землю вечер
спустился.
Опустился,
расправляя плечи,
сын весны,
добрый вечер,
тихий, теплый вечер
без войны.
Татьяна КОМЕНДАНТ.

С ПЕСНЕЙ В СЕРДЦЕ

Звукї, звукї, чуткїе, как
токи,
Ворвались нежданно в час
ночной...
Это рок судьбы такой
жесткой
Наши дни отметил тишиной.
Но в стране, где волчьих
нет законов,
Мы не ощущаем тишины:
Дышит свободно и легко
нам,
Потому, что людям мы
нужны.
Мы нужны на фабрике
и в поле,
В институте, в цехе, за
станком,
Мы нужны в театре, в клубе,
в школе,
У себя за письменным
столом.
Время неизменно обгоняя,
Мы вперед уверенно идем.
«Широка страна моя
родная...»
От души душой своей поем.
Но бывает грустно, как
известно,

Сердце начинает вдруг
тужить.
Даже грусть в своих
чужесных песнях
Помогает строить нам и
жить.
И когда в часы метели
снежной
Тихо постучится в сердце
грусть, и нежно:
«Жди меня и я вернусь...»
Как и всем, нам трудно
жить без песен.
(Мы угадываем их мотив),
Потому, что с песней мир
чуждесен,
С песней мир и светел и
красив.
Потому нам вовсе и не
страшно
Жить среди постоянной
тишины,
Потому, что слышим мы
прекрасно
Ровный пульс родной «своей»
страны.
И. САПОЖНИКОВ.
м. Київ.

ДИКАРЬ

Двенадцатый раз отдыхою
я в Ялте,
И чувствую нервную дрожь:
У нас захотелось купаться
пожалте,
А здесь до воды не
дойдешь.
У нас загорать — ну какая
тут трудность,
Раздолье, кого ни спроси.
А здешние пляжи за их
многочисленность
Прозвали «Креценем
Руси».
У нас разжїгают костры
на поляне
И варят ущицу, а здесь,
Покуда обед принесут
в ресторане,
И отпущ закончится весь,
Всегда препочту я
кошмарному гвалту
Днепровские биво-края...
Какого же черта приехал
ты в Ялту?
Все едут — и я!
Рэм СКОВОРОДНИКОВ.
м. Ялта.

СОЛНЕЧНЫЕ ГРОЗДЬЯ

М. Горький, увидев солнечный луч солнца на дне бочала в винкомбинате «Массандра» оставил в августе 1926 года в книге такую запись: «Пил и восхищался... В вине всего больше солнца... Да здравствуют люди, которые умеют делать вино и через него вносить солнечную силу в души людей!»
Истекают последние сроки.
Солнце дышит весенним
теплом.
И по лозам пульсируют соки,
Словно кровь в нашем теле
живом.
Просыпаясь, раскрылись все
почкї.
Шелестит уж зеленый наряд.
И трепещут от ветра
листочкї
Созревает в тепле виноград.
Сок его побродив воплотится
в золотистый «Мускат»
на столе.
В нем энергии солнца
частина.
Той, что будит весну
на земле.
Николай ЖУБРЕВ.
м. Євпаторїя.

Д Ж И Н

Менї згадалась казка
старовинна,
Яка з сучасністю
переплелась.
Ця казка про всевладну
силу джина,
Це голос мудрий з давнини
до нас.
Мов попередження для нас.
...Зячлась рука над глечиком
щербатим —
Сниється в тривозї часу
плїн:
Рука, не смїй пей глечик
відкривати, —
Там скованим дрїмає лютий
джин!
Могутїий джин, всесильний
джин.
Закам'яний, рука, у руці
скора
І ветху крїшку глека не
торкаї,
Бо враз над світом
запаує
морок,
Василь
МИКОЛАЄВСЬКИЙ.
м. Ровно.

Заклекотїть в пожежі
несокрай,
Вогнї закрийть неба край!..
Загнїе все живе і незачате
Від дня морів, до Космосу
висот.
Лиш вітер поїдї буде
розвивати
І гратїся у хвилях мертвих
вод.
У мертвих хвилях, мертвих
вод.
Синї землі, несїть бо варту
пильно —
Хай залунає скрізь набатний
дзвїн.
Щоб не покривав планету
плїл Могильний,
Не вирвався на волю хижий
джин.
Джин адерний, безжалний
джин!
Василь
МИКОЛАЄВСЬКИЙ.
м. Ровно.

Перед виходом на сцену.

Фотоетюд П. МІНДЕЛЯ.

Я ВІРЮ

Знай, вір, сподївайсь
до останку, —
Не загнє ніколи надїя ясна.
Одного чудового, світлого
рянку,
Навікї забудеться слово
«вїйна».
І знімуться в небо не крукї.
А ластївок крила ліцї.
Веселка простягне нам руки,
Всмїхнеться тобі і менї.
Анатолий ЄФІМОВ.
Кїївська область.

НАС, хлопчаків, бригадир Федорович називав ударним відділенням. Можливо, тому, що нас нещодавно прийшов з фронту, можливо — тому, що нас було десятьєро і в кожного було щось від війни — якщо не старї солдатські галїфе, то заяложєна, пом'ята плотка. І незрозуміло — гірка іронїя була в цїй назві, або ж гірка і скорботна пошана до хлопчаків.
Минуло майже піввіку, але й досї я по обличчях і іменам пам'ятаю двох братів Голубєвих, нашого «командира» Миколу Родїонову, Вовку і Славку Калєнових, Валю Балакіна, Саню Козданову... Миколї було п'ятнадцять, молодшому Голубєву йшов тринадцятий.
У березнї ми вивозили гнїй на поля, в кїнці квітня, тільки-но світало, вїжджали на оранку. Поле — аж

до виднокраю, і треба було за довгий день пройти його багато разів — або ж, тримаючи, притїскуючи до землі тяжкий плуг, або ж тримаючись за нього, щоб не впасти самому. З гіркою посмішкою пригадує, як молодший Голубєв йшов за плугом, піднявши руки вище плечей — ручки плуга були вишї за хлопця. Від виснажливї роботи надвечір дрібно тремтіли ноги, болїло все тіло, і мокрі, кїстляві конї, стоячи в борознї, теж тремтіли. Ледве встигали з оранкою — наступав час боронувати, напевно, це було ще важче — нема за що триматїся, і ввечерї ми просто падали з нїг.
Після сїбви садїли картоплю, а там — сінокос. У високїй травї залїнких приокських лугів не видно було ні наших худих коней, ні змарїнлїх косарїв.

Пам'ятаю, менї доручили кїнну косарку, і я кружляв на нїй зранку до вечора, інстинктивно схїляючись влі-

спрямованою у небо верхівкою...
Лїтом підвозили у поле палїне і воду для тракто-

кїнці жовтня, і Федорович збїрав наше «вїддїлення» у прокуренїй конторї колгоспу. Ставив нове завдання: їхати до лїсу, підвозити дрова в школу, на ферму. Два днї на тиждень їх возили солдаткам-вдовам і тим, чїї чоловікї і брати воювали на фронтї. Як зустрічали нас жїнки, коли пїдводи вїжджали на їх подвїр'я! Намагались допомогти нам звантажувати, але ми не дозволяли, самї складали дрова на зазначене господїне місце. Як правило, їм нічого було нам дати, але ми їй не взяли б. Однак після роботи жївки, плачучи, вели нас до хати, садовили в красний кут. Відмовлялися від їх частвування означало сильню образити і ми, залишаючи в сїнях свої блаженкї пальтечка, йшли до столу, пїли з блюдечок червонїй морковний чай з шмагточка-

ми сушеного буряка замість цукру, поволї вїдповїдали на запитання жїнок. Як ми жалїли їх і, нїні я це розумїю, — як жалїли вони нас!
Справжньою зимою, коли село потопало у кучугурах сїнгу, а кутки хат бралися інєем, на нас чекала гаряча пора: треба було вивозити заготовленє лїтом сїно. О шостїй вїжджали у морозний бїлий ранок, до лугів було километрів двадцять і їхали, доспаючи.
Того дня ми повернулися додому після опївноцї, і в холодному темному полі за селом нас зустріли «десять тїней» — десять наших матерїв, якї, занєпокоєнї ватрїмкою, не змовляючи, вїшлий зустрічати нас. Одинадцятий — Федорович, сїдїл чорний, як смерть, в конторї колгоспу і курїв самокрутку за самокруткою.
Микола ПІРОВ.

ПОРИ РОКУ

— О ПОВІДАННЯ З ЖИТТЯ —

ПОДВИГ МАТЕРІ

Меморіальна квартира Ульянових у Києві. Вона і тепер немов зберігає їх присутність. Простий скромний затішок: улюблені речі, фотографії дітей у простих рамках... Тут, у флігелі будинку по вул. Лабораторній на колишній робочій околиці міста — Диміїві, Ульянови прожили менше року. Сюди з Швейцарії писав Ленін.

На столі під старовинною лампою — гвоздики в скромній вазочці. За цим столом сиділа Марія Олександрівна з дочками Анною Іллїнічною і Марією Іллїнічною в перший вечір нового 1904 року. Чекали Дмитра Іллїча з дружиною. Не дочекалися: замість них прийшли жандарми. В місті прокотилася хвиля арештів. Дмитра Іллїча взяли прямо на вулиці. Після обшуку на Лабораторній поліція арештувала і його сестер. Марія Олександрівна, якій тоді вже було під сімдесят, залишилася одна в порожній квартирі, в місті, куди щойно пересїхала, де майже нікого не знала.

Не багатьом випадало на долю стільки, скільки Марії Олександрівні. Смерть чоловіка, дочки. Ще одна смерть, яка була не тільки немовірно тяжкою сама по собі — страта старшого сина Олександра, — а й викликала труднощі для всієї сім'ї, переведеною поліцією і властями в розряд «неблагонадійних». Мати усвідомила, що її іншим її дітям загрожують те ж саме, що і Саші, що постійні переїзди, обшуки, арешти стануть тепер їх звичайним життям. Усвідомила — і прийняла це життя.

Це було нелегко. «Великим ударом для Марії Олександрівни, — згадувала Ма-

рія Іллїнічна, — бували завжди обшуки й арешти її дітей, які особливо часто проходили в нашій сім'ї з кінця 1890-х років. Для неї, незалежно від умови тюрми, ув'язнення уявлялось завжди гіршим, ніж воно було насправді, крім того, непокоїла весь час думка, як відсидка позначиться на здоров'ї». Іноді вона не витримувала і приїжджала до тюрми, ходила під викнами в марній надії побачити дітей у вікно або почути про них хоча що-небудь. Але ще гірше, за словами Володимира Іллїча, який добре розумів її стан і завжди дуже непокоївся за неї, була необхідність спілкуватися з жандармськими властями. Вони не шадли її: завжди намагалися зобразити справу більш серйозною, ніж у дійсності, спілкуючись вилунували через неї на ув'язнених. Так було і в Києві, де вони вельяко намагалися роздуть «справу» Дмитра Ульянова.

Але Марія Олександрівна не здається. Іздить з Косого калоніра, де ув'язнений Дмитро, через все місто на Лук'янівку до дочок. І не з порожніми руками. Знаючи, що у політичних існує звичай по-братньому ділитися всім, що мають, приносять у тюрму стільки продуктів, щоб вистачило і на тих, хто знаходився в сусідніх камерах.

І все-таки, якими б тяжкими не були для Марії Олександрівни арешти її дітей, до їх революційної роботи вона ставилася, як писала Марія Іллїнічна з повним співчуттям. У хвилини небезпеки трималася великою мірою мужньо. Так було і на початку 1904 року. При арешті Дмитра Іллїча при льому було знайдено велику на ті часи суму грошей

— 500 карбованців однією купюрою. Не без підстави жандарми підозрювали, що лікареві, який не має постійного місця служби, ні звідки взяти такі гроші, а значить, вони — приналежність партійної каси. Коли б не вдалося довести, гроші не тільки пропали б для партії, а й стали б додатковим доказом для арештованих. Треба було збити жандармів з сліду. Дмитро Іллїч пише матері записку, підказуючи версію про те, що гроші дав «на обов'яздення» чоловік сестри М. Т. Єлізаров. І Марія Олександрівна, яка ніколи раніше не мала справи з шифром, зуміла прочитати записку, попередила Марка Тимофійовича, який повторив у поліції ту ж версію. Головне обвинувачення проти Дмитра Іллїча зірвалось.

Як підрухувати в такій галузі як виховання, що важко піддається підруху, яку частку вклала Марія Олександрівна в те, що всі її діти вирости полум'яними революціонерами? Безперечно одне: в усі часи мати залишалася центром такої діяльної, такої розкиданої по містах, а іноді і країнах сім'ї Ульянових. І як символ цієї спільності вона возила з собою речі, дорогі тільки тим, що з ними зв'язано багато спогадів: лінійку, шаховий столик, годинник з брем. І поруч — ще дорожчі речі: хлібціня, зроблена Олександром, конвертніця, вишита в подарунок батькові Анною.

...До самої смерті Марії Олександрівни не рвався її живий зв'язок з дітьми. Це був подвиг — подвиг матері і друга.

Н. КУРОЛЕНКО.

У гострій боротьбі

Впродовж одинадцяти днів в Херсонському будинку культури УТОГ тривали змагання на першість області з шахів, присвячені 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

Порадував турнір чоловіків, де всі поєдинки проходили у гострій боротьбі, де було зіграно чимало цікавих партій, а жодному з його учасників так і не вдалося уникнути гіркого поразки. Відстояв свій чемпіонський титул стюар Херсонського ордену Леніна консервного комбінату Валентин Геїко з результатом 9,5 очка з 11 можливих. Другим фінішував працівник зеленого господарства Василь Сова, що відстав від переможця лише на очко. Подвійного успіху добився десятикласник спеціалізованої школи глухих дітей Олег Лобода. Його результат (8 очок) вивів не тільки на третю позицію, але й дав право на присвоєння першого розряду.

У жіночому турнірі (9 учасниць) боротьба за першість розгорнулася між ретушником фірми «Таврія» Тамарою Шебуняєвою та представницею школи-інтернату. В нелегкій боротьбі, подолавши зростаючий опір жіночих шахісток, перемогла більш досвідчена Шебуняєва. Друге та третє місце відповідно посіли Ірина Новосад та Галина Цаларунча.

Тепер країні шахісти Херсонщини приймуть старт в республіканських змаганнях, що мають відбутися на початку березня в Житомирі.

М. МАЗУР,
вчитель Херсонської спеціалізованої школи для глухих дітей.

КАСКАД РЕКОРДІВ

Якщо на спартакіаді нечуючих школярів, проведеної в 1983 році в Гюстрові, було встановлено одинадцять рекордів Німецької Демократичної Республіки, то торік у Ерфурті, де відбулася 19 спартакіада, її учасники продемонстрували глядачам каскад високих досягнень, повідомляє журнал «Гемайнзам».

У змаганнях взяло участь понад 300 хлопчиків і дівчаток 12—17 років, розбитих на три вікові групи. Легкоатлети виступили на крашому стадіоні, що носить ім'я Георгія Дмитрова, плавали — у відмінному 50-метровому басейні. На рахунку легкоатлетів — 20 високих

досягнень, плави встановили п'ять рекордів. У підсумку — 25, більше, ніж на будь-якій з попередніх спартакіад!

Наведемо деякі з них. Наприклад, Манфред Фальк понав ядро на 12 м. 39 см, Йенс Крех взяв висоту 1 м 70 см, Елька Кюстер стрибнула у довжину на 5 м 9 см. «Швадік» секунди показали юні бігуни і плави — на сплин, вільним стилем і в комплексному плаванні.

У проведеної спартакіади глухих і слабочуючих школярів велику допомогу подала місць власті Ерфурта Георгія Дмитрова, плави і підшефні підприємства. У нинішньому році відбудеться ювілейна двадцять спартакіада учнів спеціалізованої школи.

ЧЕМПІОНАТ НЕ НА ЧЕМПІОНСЬКОМУ РІВНІ

У Вашингтоні (США) відбувся VIII особистий чемпіонат світу з шахів. У ньому взяли участь глухі шахісти з десяти країн (на сьогодні Міжнародний шаховий комітет глухих об'єднує 27 країн). Відсутньою була більшість, і ми підкреслимо — це найсильніша

більшість! Тому, як зазначають оглядачі, в ряді партій був показаний дуже низький рівень гри.

Перемогу в турнірі, яка принесла звання чемпіону світу з шахів серед глухих, завойовував Поцеф Кереч (Югославія), який набрав вісім очок. Від переможця на одне очко відстав Шовенет (США), третім признером став представник Великої Британії Бойсе (5,5 очка).

Відверто слабо зіграли Гонзалес (Мексика) — одне

очко, бельгійець де Веерд — півтора очка та інші. Відсутність сильніших шахістів Угорщини, Чехословаччини, НДР, ФРН та ряду інших країн, безумовно, знизила гостроту боротьби. Чемпіонату світу істотно не вистачало справжньої спортивної конкуренції.

Одночасно з цими змаганнями у Вашингтоні відбувся XVII Конгрес Міжнародного шахового комітету глухих, який, враховуючи високі досягнення, показані І. Керечем і П. Бершецьким з Угорщини в ряді турнірів, присвоїв їм звання міжнародних гросмейстерів.

Черговий десятий командний чемпіонат світу серед глухих намічено провести у травні-червні наступного року в Португалії, дев'ятий особистий чемпіонат світу відбудеться в 1988 році в Швеції.

Редактор П. БУЛАТОВ.

М Р І Ю ЗУСТРИТИ З Н О В У

Той, кому пощастило познайомитися з Антоніною Йосипівною Величко, ніколи не забуде що чудову людину. Колишня завідувача Нікопольським клубом УТОГ, а нині пенсіонерка, не розлучається з Товариством і його людьми. Багато корисних і добрих справ на рахунку Антоніни Йосипівни, і, що характерно, виїшовши на пенсію, ця чуйна, енергійна жінка продовжує активне громадське життя, вона завжди серед глухих, як і раніш їх перший друг і порадинок.

І люди хочуть йдуть до Антоніни Йосипівни, бо знають, що одержать підтримку, що їх смуток і радість будуть розділені, врешті йдуть просто так, щоб поспілкуватися з цікавим і добрим співрозмовником. І, мабуть, кожен, хто знає А. Й. Величко, підтвердить — що людину хочеться бачити знову і знову.

О. МАРКОВА.

Кіровоградська область.

Патріотичному вихованню молоді у Миколаївській школі-інтернаті для слабочуючих дітей надають неабиякої уваги.
На знімку: Юрій Руденко, старша піонервожата Ірина Редуна, Світлана Леонова, Ніна Бересткова, Олександр Миргородський оформляють стенд до 40-річчя Великої Перемоги.
Фото Й. МІНДЕЛЯ.

КОРОТКО ПРО МЕД

Відповідаємо нашим читачам І. Гайдамакову, Н. Корху, П. Демчуку та іншим, які просять розповісти про корисні властивості меду.

До складу бджолоїного меду входять близько 60 важливих для організму людини елементів: глюкоза, мінеральні солі, ферменти, вітаміни, антибіотичні та інші речовини.

Мед регулює діяльність шлунку. Добре вранці випити склянку води з ложкою меду.

Мед підвищує опірність дитячого організму до інфекцій, збільшує процент гемоглобіну. Особливо корисно додавати мед у молочні і фруктові страви.

Випивши на ніч склянку води із столовою ложкою меду, людина краще спить. Народна медицина реко-

мендує мед з молоком чи жиром при різних легене-вих захворюваннях.

Застосовується мед і в лікувальній косметіці для живлення шкіри. Він надає їй бархатистості і свіжості. До розтертого яєчного жовтка додають чайну ложку меду і стільки ж гліцерину або змішують чайну ложку меду із столовою ложкою толокна і легким шаром цієї маси покривають шкіру. Через 10—15 хвилин обличчя промивають теплою водою і припудрюють.